

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет юридичний
Кафедра правосуддя та філософії

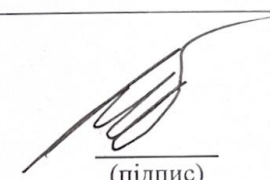
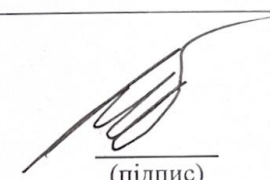
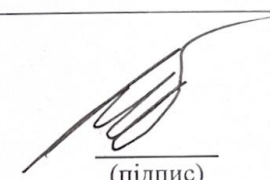
Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВБ 12 Господарський процес

Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)

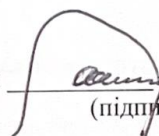
Розробник:

Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ, к.ю.н., доцент

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри правосуддя та філософії (назва кафедри)	протокол від <u>12.05.2026</u> № <u>12</u>		
	<table><tr><td>Завідувач кафедри</td><td> (підпис)</td><td>Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ (прізвище, ініціали)</td></tr></table>	Завідувач кафедри	 (підпис)
Завідувач кафедри	 (підпис)	Юрій КОТВЯКОВСЬКИЙ (прізвище, ініціали)	

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис) Олег РОГОВЕНКО
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується освітня програма

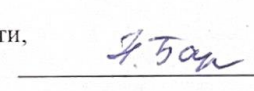

Марина КУЗНЕЦОВА

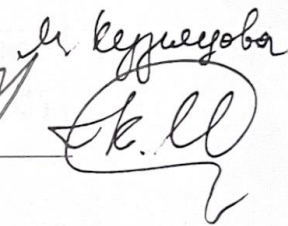
Рецензія на робочу програму(додається) надана: Віталій БОЙКО

(ПІБ)

(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

Я. Бойко

Юлія Бараків

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Господарський процес		
2.	Факультет/кафедра	Юридичний / Правосуддя та філософії		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Право/081 Право		
6.	Рівень НРК	6 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	8 семестр		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні
	Денна форма навчання	30	44	-
	Заочна форма навчання	10	10	-
10	Мова навчання	українська		
11	Викладач/Координатор освітнього компонента	Котвяковський Юрій Олександрович, к.ю.н., доцент, завідувач кафедри правосуддя та філософії		
11.1	Контактна інформація	Кабінет 132 г, e-mail: yurii.kotviakovskiy@snau.edu.ua, консультації щосереди 12.15-13.00		
12	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Господарський процес» спрямований на формування у студентів наукового поняття про зміст, структуру і систему господарського процесу; різнобічне освоєння студентами принципів та завдань господарського судочинства, а також порядку розгляду справ господарськими судами першої інстанції, апеляційного та касаційного оскарження судових рішень. Отримані знання та спеціальні фахові компетенції за освітнім компонентом сприяють забезпеченню наступних програмних результатів навчання: РН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин. РН 4. Знати та розуміти основи права Європейського Союзу. РН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю. РН 6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему.		

		РН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій. РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права. РН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології та бази даних. РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів. РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки. РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях. РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
13	Мета освітнього компонента	Набуття студентами знань, умінь і професійних навичок у сфері правового регулювання господарських процесуальних відносин, що виникають в процесі розгляду і вирішення господарськими судами спорів, а також під час виконання їх рішень.
14	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на Господарське право, Цивільний процес, Адвокатура в Україні та зарубіжних країнах. 2. Освітній компонент викладається у останньому семестрі.
3.	Політика академічної доброчесності	Політика академічної доброчесності в Сумському національному аграрному університеті ґрунтується на базових цінностях і принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри, прозорості, персональної відповідальності та нетерпимості до порушень академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності в СНАУ, закріплені у таких внутрішніх документах: Кодекс академічної етики та академічної доброчесності СНАУ (https://surli.cc/qusnwa); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (https://surl.li/tjraux); Положення про використання штучного інтелекту у СНАУ (https://surl.li/zkvosb). Перевірка робіт на ознаки академічного плагіату здійснюється за допомогою систем StrikePlagiarism.com. Обов'язковий перевіряє підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, рукописи дисертацій, монографій, підручників, посібників та статей; інші роботи перевіряються вибірково. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту для пошуку, структурування, редагування, перекладу чи попереднього аналізу інформації. При цьому автор має зберігати особисте авторство, критично перевіряти згенерований зміст, не подавати результати роботи ШІ як власний науковий результат та зазначати факт його істотного використання.

		Недоброчесним вважається використання ШІ для повного чи часткового виконання завдань замість здобувача, генерації недостовірних джерел, фальсифікації даних, обходу перевірки на унікальність, а також подання згенерованих результатів як власних без належного розкриття. В університеті формується нульова толерантність до академічної недоброчесності. За порушення цих норм здобувачі освіти притягуються до відповідальності згідно із Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та внутрішніми нормативними документами СНАУ.
4.	Ключові слова	Принципи господарського судочинства, юрисдикція, учасники судового процесу, суд, докази, доказування, позов, позовне провадження, розгляд справи по суті, судовий наказ, апеляційне оскарження, касаційне оскарження, виконання судових рішень, провадження у справах про банкрутство.
5.	Посилання на курс в Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=2098

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Знати зміст основних понять та категорій господарського процесуального права.	Проведення модульного, атестаційного та підсумкового контролю
ДРН 2. Розробляти та формувати пропозиції щодо усунення недоліків у правовому регулюванні процесуальних відносин.	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 3. Демонструвати стійке розуміння чинного процесуального законодавства, що регулює порядок розгляду і вирішення судом спорів між суб'єктами господарювання та інших справ віднесених законом до юрисдикції господарських судів.	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 4. Аналізувати фактичні обставини справ у сфері господарської діяльності та розуміти їх особливості.	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 5. Представляти та захищати інтереси суб'єктів суб'єктів господарювання в судах і органах влади та місцевого самоврядування.	Практичні заняття за темами курсу
ДРН 6. Складати проекти заяв по суті справи та інших процесуальних документів у сфері господарського судочинства.	Практичні заняття за темами курсу

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. <u>Поняття, предмет, метод та джерела господарського процесуального права.</u> <u>План:</u> 1.Предмет і метод господарського процесуального права. 2.Принципи господарського судочинства. 3.Джерела господарського процесуального права. 4.Місце господарських судів в	2/2	2		6/10	2, 4, 5,7, 10,11

¹ Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

судовій системі України.					
<u>Тема 2. Юрисдикція господарських судів.</u> <u>План:</u> 1.Предметна та суб'єктна юрисдикція господарських судів. 2.Інстанційна юрисдикція. Підсудність (територіальна юрисдикція).	2	2/2		6/10	2,7,8,10,11
<u>Тема 3. Учасники судового процесу.</u> <u>План:</u> 1.Склад суду, відводи. 2.Учасники справи. 3.Представники. 4. Інші учасники судового процесу.	2/2	4		6/10	2,7,8,10,11
<u>Тема 4. Докази і доказування в судовому процесі.</u> <u>План:</u> 1.Поняття та види доказів. 2. Доказування у господарському судочинстві: поняття, належність та допустимість доказів, обставини, що не потребують доказування, оцінка доказів.	2	4/2		6/10	2,7,8,10,11
<u>Тема 5. Позов в господарському процесі.</u> <u>План:</u> 1.Поняття і елементи позову. 2.Форма і зміст позовної заяви. 3.Ціна позову. 4.Порядок подання позовної заяви. 5.Об'єднання позовних вимог. 6.Забезпечення позову. 7.Заяви по суті справи та з процесуальних питань. 8. Залишення позову без руху та повернення. 9. Відкриття провадження в справі та відмова у відкритті.	4/2	4		8/10	2,7,8,9,10,11
<u>Тема 6. Вирішення господарських спорів у першій інстанції</u> <u>План:</u>	4/2	4		8/10	2,7,8,9,10,11

1.Загальне та спрощене позовне провадження. 2.Підготовче провадження. 3.Врегулювання спору за участю судді. 4.Розгляд справи по суті в господарському суді. 5.Порядок ведення судового засідання. 6.Відкладення, оголошення перерви в судовому засіданні та зупинення судового розгляду. 7.Закінчення судового провадження без винесення рішення: закриття провадження в справі, залишення позову без розгляду. 8.Мирова угода сторін. 9.Види судових рішень, порядок прийняття, оголошення та набрання законної сили. 10.Фіксація судового процесу.					
<u>Тема 7. Наказне провадження.</u> 1.Вимоги, за якими може бути видано судовий наказ. 2.Форма і зміст заяви про видачу судового наказу, порядок розгляду. 3.Скасування судового наказу. 4.Набрання судовим наказом законної сили та видача його стягувачу.	2	4/2		6/10	2,7,8,9,10,11
<u>Тема 8. Оскарження судових рішень та ухвал в апеляційному порядку.</u> 1.Право апеляційного оскарження. 2.Строк для апеляційного оскарження. 3.Форма і зміст апеляційної скарги. 4.Порядок подання апеляційної скарги. 5. Повернення апеляційної скарги. 6. Розгляд апеляційної скарги. 7. Межі перегляду справи в апеляційній інстанції. 8.Повноваження апеляційної інстанції.	4/2	4		6/12	2,7,8,9,10,11
<u>Тема 9. Оскарження судових рішень, ухвал та постанов в касаційному порядку</u> 1.Суд касаційної інстанції. 2.Право касаційного оскарження.	2	4/2		6/12	2,7,8,9,10,11

3.Подання касаційної скарги. 4.Постанова суду касаційної інстанції, обов'язковість вказівок, що містяться в ній.					
<u>Тема 10. Перегляд рішення за новоявленими або виключними обставинами.</u> 1.Підстави перегляду рішення, ухвали, постанови за нововиявленими обставинами. 2.Поняття нововиявлених обставин. 3.Порядок і строк подання заяви про перегляд рішень за ново виявленими обставинами. 4.Перегляд судових рішень за виключними обставинами, форма і зміст заяви, підстави перегляду.	2	4		6/12	2,7,8,9,10,11
<u>Тема 11. Процесуальні питання, пов'язані із виконанням судових рішень господарського суду.</u> 1.Звернення судових рішень до виконання. 2.Наказ господарського суду і порядок його виконання. 3.Відстрочка або розстрочка виконання судового рішення. 4.Зупинення виконання судового рішення. 5.Поворот виконання рішення. 6.Оскарження дій чи бездіяльності органів Державної виконавчої служби.	2	4/2		6/12	2,7,8,9,10,11
<u>Тема 12. Провадження у справах про банкрутство та в справах про оскарження рішень третейських судів і видачу наказів на їх примусове виконання.</u> 1.Поняття та учасники провадження у справах про банкрутство. 2.Строки провадження у справах про банкрутство. 3.Порядок порушення провадження у справах про банкрутство. 4.Судові процедури, які застосовуються щодо боржника.	2	4		6/12	2,7,8,9,10,11
Всього	30/10	44/10		76/130	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час</u>	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент</u>	Кількість годин
-----	---	--------------------	---	--------------------

	<u>аудиторних занять, консультацій)</u>		<u>самостійно)</u>	
ДРН 1. Знати зміст основних понять та категорій господарського процесуального права.	- проведення лекційних та практичних занять;	12	- опрацювання чинного господарського процесуального законодавства; - опрацювання навчальної та наукової літератури за темами курсу; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу;	12
ДРН 2. Розробляти та формувати пропозиції щодо усунення недоліків у правовому регулюванні процесуальних відносин.	- формування та розвиток навичок аналізу фактичних обставин справи, позицій сторін у справі та співвіднесення їх з нормами чинного процесуального законодавства;	12	- опрацювання чинного господарського процесуального законодавства; - опрацювання судової практики у господарських справах за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень;	12
ДРН 3. Демонструвати стійке розуміння чинного процесуального законодавства, що регулює порядок розгляду і вирішення судом спорів між суб'єктами господарювання та інших справ віднесених законом до юрисдикції господарських судів.	- формування та розвиток навичок аналізу господарського процесуального законодавства та практики його застосування господарськими судами;	14	- ознайомлення з судовою практикою в господарських справах;	14
ДРН 4 Здатність аналізувати фактичні обставини справ у сфері господарської діяльності та розуміти їх особливості.	- формування та розвиток навичок аналізу спірних правовідносин, що виникають між суб'єктами господарювання та обставин інших справ, що належать до юрисдикції господарських судів;	12	- опрацювання чинного господарського процесуального законодавства та судової практики у господарських справах;	14
ДРН 5. Представляти та захищати інтереси суб'єктів	- формування та розвиток навичок представництва інтересів суб'єктів господарювання в	12	- підготовка до навчальних судових засідань, обґрунтування власної правової позиції у справі;	14

господарювання в судах і органах влади та місцевого самоврядування.	господарських судах;		- опрацювання судової практики у господарських справах за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень;	
ДРН 6. Скласти проекти заяв по суті справи та інших процесуальних документів у сфері господарського судочинства.	- складання під час практичних занять проектів заяв по суті справи та інших процесуальних документів у сфері господарського судочинства.	12	- опрацювання зразків процесуальних документів у сфері господарського судочинства; - опрацювання чинного господарського процесуального законодавства; - опрацювання судової практики у господарських справах за матеріалами Єдиного державного реєстру судових рішень.	12

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
	Модуль 1.	50 балів /50%	За розкладом
1.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
2.	Тестування	20 балів /20%	За розкладом
3.	Усне опитування	20 балів /20%	За розкладом
	Модуль 2.	50 балів /50%	За розкладом
4.	Вирішення задач в ході практичних занять	10 балів /10%	За розкладом
5.	Тестування	20 балів /20%	За розкладом
6.	Усне опитування	20 балів /20%	За розкладом

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент ²	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно ³
Модуль 1	<i>< 15 балів</i>	<i>15-30 балів</i>	<i>30-45 бали</i>	<i>50 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.
Модуль 2	<i>< 15 балів</i>	<i>15-30 балів</i>	<i>30-45 бали</i>	<i>50 балів</i>
	Вимоги щодо завдання не виконано або виконано із значною кількістю помилок.	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкрити, відсутній аналіз інших підходів до питання.	Виконано усі вимоги завдання.	Виконані усі вимоги завдання, продемонстровано креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми.

² Зазначити компонент сумативного оцінювання

³ Зазначити розподіл балів та критерії, що зумовлюють рівень оцінки

5.3. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2.	Пройдення тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Пройдення тестування після закінчення вивчення кожної теми для самостійного контролю знань та підготовки до складання заліку (іспиту)	Регулюється студентом самостійно
4.	Захист практичних робіт	Через тиждень після їх здачі
5.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	На протязі всього семестру

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

2.1. Основні джерела

2.1.1. Нормативно-правова база

1. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 р. // ВВР, 1996, № 30, ст. 141.
2. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 р. (в редакції Закону № 2147-VIII від 03.10.2017 р.) // ВВР, 1992, № 6, ст.56.
3. Кодекс з процедур банкрутства від 18.10.2018 № 2597-VIII // ВВР, 2019 р., № 19, ст.74
4. Закон України "Про судоустрій та статус суддів" від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 31, ст.545.
5. Закон України «Про судовий збір» від 08.07.2011 р. //ВВР, 2012, № 14, ст.87.
6. Закон України "Про виконавче провадження" від 02.06.2016 р. // ВВР, 2016, № 30, ст.542.

6.1.1. Підручники посібник

7. Господарський процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар / За заг. ред. д. ю.н., професора, академіка Академії наук вищої школи України М. М. Ясинка. Київ : Алерта, 2024. 696 с.
8. Васильєв С. В., Попович С. М. Господарське судочинство України: підручник. Київ : Алерта, 2023. 394 с.
9. Господарський процес : підручник / О. П. Світличний. - 2 вид., перероб. і доп. - К. : НУБіП України, 2023. - 342 с.
10. Возняковська К. А. Господарський процес : Навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / Возняковська К. А., Факас І. Б., Біленець Д. А., Добровольська В. В. - Чернівці, 2024. - 138 с.

10.1.1. Методичне забезпечення

11. Господарське право і процес. Ч. 2. : конспект лекцій для студентів спеціальності 081 "Право" ОС "Бакалавр" / уклад.: Ю. О. Котвяковський, Ю. А. Джепа. - Суми : 2023. - 83 с.
12. Господарське право і процес : методичні вказівки щодо проведення практичних занять студентів спеціальності 081 "Право" ОС "Бакалавр" / уклад.: Ю. О. Котвяковський, Ю. А. Джепа. - Суми : 2023. - 41 с.
13. Господарське право і процес і процес : методичні вказівки для самостійної роботи студентів спеціальностей 081 "Право" СВО "Бакалавр" / уклад.: Ю. О. Котвяковський, Ю. А. Джепа. - Суми : 2023. - 54 с.

13.1. Інформаційні ресурси

14. <http://www.president.gov.ua/> Офіційний сайт Президента України.
15. <http://www.kmu.gov.ua/> Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
16. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
17. <https://supreme.court.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховного Суду